

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра міжнародної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
Жильцов О.Б.
«_____» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Демографія та статистика

для студентів

спеціальності	051 “Економіка”
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	051.00.01 “Економіка міста. Урбаністика”

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 3342/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«15» січня 2026 р.

Київ – 2026

Розробники:

Швець Павло Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Швець Павло Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від 14.01.2026 р. № 1.

Завідувач кафедри

В.В. Лойко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика)
14.01.2026 р.

Керівник освітньої програми

Ю.М. Жукова

Робочу програму перевірено
14.01.2026 р.

Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредити / 120 годин	
Курс	2	
Семестр	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

Мета дисципліни є формування у студентів теоретичних знань, прикладних умінь та навичок щодо використання статистичних методів дослідження демографічних процесів та явищ у суспільстві, набуття необхідної сукупності теоретичних та практичних знань для вирішення конкретних завдань з проведення статистичного аналізу демографічних процесів.

Завдання навчальної дисципліни:

- набуття знань і навичок дослідження демографічних процесів;
- оволодіння сучасними прийомами статистичного аналізу;
- освоєння розв'язування аналітичних розрахунків із метою демографічного дослідження;
- вивчення методики статистичного аналізу демографічних явищ та процесів.

3. Результати навчання за дисципліною.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретичні основи статистичного спостереження як способу формування інформаційної бази для дослідження демографічних процесів;
- методичні підходи до узагальнення та оброблення демографічних даних;
- методологію і методику екстенсивного та інтенсивного демографічного аналізу демографічних процесів;
- методику прогнозування та статистичного моделювання демографічних параметрів.

вміти:

- застосовувати методи статистичного спостереження для формування масиву первинних даних для демографічного дослідження;
- здійснювати оброблення первинних даних з метою одержання узагальнюючих показників, рядів розподілу, відносних, середніх величин, показників варіації тощо щодо демографічних явищ і процесів;
- виконувати необхідні аналітичні розрахунки із застосуванням комп'ютерної техніки у відповідності із метою демографічного дослідження, наявною вихідною статистичною інформацією;
- здійснювати аналіз демографічних явищ і процесів на рівні регіону та країни, інтерпретацію одержаних результатів, робити обґрунтовані висновки та прогностичні розрахунки.

Вивчення дисципліни «Демографія та статистика» дає можливість професійно орієнтуватися в основних проблемах демографії як науки, розуміти і враховувати в практичній діяльності взаємозв'язки демографічних процесів із соціальними й економічними явищами, оволодівати критеріями та методами оцінки демографічної ситуації.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання.

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Контроль	
Змістовий модуль 1. Методологічні засади демографії та статистика чисельності й складу населення							
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання демографії та статистичне спостереження населення	8	2	-	2	-	-	4
Тема 2. Чисельність і структура населення	16	4	-	4	-	-	8
Модульний контроль №1	2						
Разом	26	6	-	6	-	2	12
Змістовий модуль 2. Статистика процесів відтворення населення							
Тема 3. Шлюбність і розлучуваність	8	2	-	2	-	-	4
Тема 4. Народжуваність і плідність	8	2	-	2	-	-	4
Тема 5. Смертність і тривалість життя населення	8	2	-	2	-	-	4
Тема 6. Режим відтворення населення	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль №2	2						
Разом	34	8	-	8	-	2	16
Змістовий модуль 3. Соціальна статистика: методологія та підходи до комплексного виміру суспільства							
Тема 7. Методологічні засади соціальної статистики	8	2	-	2	-	-	4
Тема 8. Суспільство як об'єкт соціальної статистики	8	2	-	2	-	-	4
Тема 9. Статистика рівня та якості життя населення	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль №3	2						
Разом	26	6	-	6	-	2	12
Змістовий модуль 4. Соціальна статистика умов життя та соціального добробуту населення							
Тема 10. Статистика доходів і витрат населення	8	2	-	2	-	-	4
Тема 11. Статистика соціального захисту населення	8	2	-	2	-	-	4
Тема 12. Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення	8	2	-	2	-	-	4
Тема 13. Статистика охорони здоров'я, освіти та культурно-дозвілєвої сфери населення	8	2	-	2	-	-	4
Модульний контроль №4	2						
Разом	34	8	-	8	-	2	16
Усього	120	28	-	28	-	8	56

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методологічні засади демографії та статистика чисельності й складу населення

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання демографії та статистичне спостереження населення

Демографія як система соціальних наук. Об'єкт і предмет демографії. Теоретичні засади та методи демографії. Демографічна ситуація і демографічний процес. Закони населення. Демографічний перехід. Демографічна революція. Депопуляція населення. Сучасні демографічні проблеми світу в цілому і зокрема України. Методологія демографії. Зв'язок демографії з іншими науками. Цілі та завдання статистичного спостереження населення. Джерела демографічної інформації про населення. Первинна та вторинна демографічна інформація. Вимоги до демографічної інформації. Перепис населення: міжнародний досвід, етапи проведення та основні принципи проведення. Категорії населення, що враховуються при переписах. Історія переписів населення. Облік населення.

Тема 2. Чисельність і структура населення

Рівняння демографічного балансу і його компоненти. Приріст (скорочення) населення: поняття, види, методи розрахунку. Відносні показники динаміки чисельності населення: види, визначення, методика розрахунку. Демографічні структури: поняття, види угруповань. Статева структура населення та способи її вимірювання. Вікова структура населення: поняття та типи. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання. Піраміда статево-вікового складу населення: правила побудови, методи аналізу.

Змістовний модуль 2. Статистика процесів відтворення населення

Тема 3. Шлюбність і розлучуваність

Шлюбність як демографічна категорія. Види та форми шлюбу. Трансформація шлюбу від традиційного до сучасного, їх основні риси. Шлюбна та сімейна структура населення. Розподіл сімей за демографічними типами та їх основні ознаки. Поняття репродуктивної поведінки, репродуктивної установки, репродуктивної мотивації. Фактори репродуктивної поведінки. Структура репродуктивної поведінки особистості. Типи репродуктивної поведінки: малодітні, середньодітні, багатодітні. Потреба в дітях, планування сім'ї. Статистичне вивчення шлюбності. Типи шлюбного стану. Джерела інформації про шлюбний стан. Статистичні характеристики шлюбів та розлучень. Сім'я та її життєвий цикл. Фази життєвого циклу сім'ї. Основні етапи життєвого циклу сучасних українських сімей. Типи сімейних організацій та сімей. Демографічний аналіз шлюбності та розлучуваності. Система показників шлюбності та розлучуваності та взаємозв'язок між показниками.

Тема 4. Народжуваність і плідність

Поняття народжуваності та плідності як статистичних процесів. Об'єкт дослідження в аналізі народжуваності та плідності. Ознаки матері новонародженого та їх аналіз. Загальні коефіцієнти народжуваності та плідності: їх сутність. Методика розрахунку та інтерпретація коефіцієнта сумарної плідності. Міжнародна оціночна шкала коефіцієнтів народжуваності та плідності. Методи прямої та побічної стандартизації коефіцієнтів народжуваності. Метод подвійної стандартизації. Індeksi Коула: сутність та методика розрахунку. Сутність та використання сумарного коефіцієнту народжуваності. Кумулятивний коефіцієнт народжуваності. Призначення та методика розрахунку коефіцієнта гіпотетичного мінімуму природної народжуваності.

Тема 5. Смертність і тривалість життя населення

Поняття смертності населення, основні задачі її вивчення та пріоритетні напрями дослідження статистики смертей. Екстенсивний та інтенсивний аналіз смертності з урахуванням причин смертності. Надсмертність і її вимірювання. Смертність немовлят. Таблиці смертності, їх суть та основні показники. Середня очікувана тривалість життя, напрямки її статистичного аналізу. Сила смертності, табличний коефіцієнт смертності, коефіцієнт дожиття.

Тема 6. Режим відтворення населення

Система показників режиму відтворення населення. Методи розрахунку сумарних коефіцієнтів режиму відтворення населення. Інтерпретація нетто-коефіцієнта відтворення населення та інших сумарних показників.

Методи розрахунку сумарних коефіцієнтів режиму відтворення населення. Вихідні дані для розрахунку коефіцієнтів відтворення населення. Показники середньої довжини жіночого покоління, приросту населення і співіснування поколінь. Факторний індексний аналіз показників чистих коефіцієнтів відтворення населення на основі загальних індексів.

Змістовний модуль 3. Соціальна статистика: методологія та підходи до комплексного виміру суспільства

Тема 7. Методологічні засади соціальної статистики

Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики. Система показників соціальної статистики: поняття, вимоги до визначення, призначення. Основні джерела інформації про соціальні явища і процеси. Види соціальних явищ та особливості їхнього вимірювання. Види, розрахунок і зміст показників оцінки структурних розбіжностей у соціальних явищах. Мета визначення і розрахунок коефіцієнтів взаємної спряженості Пірсона і Чупрова. Можливості використання методу рангової кореляції у дослідженні взаємозв'язків між соціальними явищами. Організація і проведення вибірових спостережень. Методи розрахунку середньої та граничної похибки вибірки.

Тема 8. Суспільство як об'єкт соціальної статистики

Поняття соціальної системи. Визначення соціальної структури суспільства. Сутність концепції соціальної стратифікації. Соціальний статус людини: поняття і види. Моделі класової структури суспільства за концепцією соціальної стратифікації. Види соціальної структури суспільства і рівні її вивчення. Вивчення демографічної та етнічної структури населення. Структура населення за джерелами засобів існування. Поняття сім'ї та домогосподарства, основні відмінності. Види і типи домогосподарств. Показники за результатами групувань домогосподарств за демографічними і соціально-економічними ознаками. Поняття горизонтальної та вертикальної соціальної мобільності населення. Статистичні показники кількісної оцінки процесів соціальної мобільності. Показники абсолютної та відносної інтенсивності соціальної мобільності населення. Показники оцінки соціальної мобільності між поколіннями.

Тема 9. Статистика рівень та якості життя населення

Поняття рівня життя у вузькому і широкому розумінні. Характеристика якісних рівнів життя населення. Завдання статистичного вивчення рівня життя населення. Джерела інформації для статистичного дослідження життєвого рівня населення. Програма обстеження умов життя домогосподарств. Поняття державних соціальних стандартів і гарантій. Встановлення і зміст прожиткового мінімуму. Соціальні норми і нормативи, їхня класифікація. Поняття суспільних і особистих потреб. Міжнародні системи показників рівня життя населення. Система соціальних індикаторів рівня життя в Україні. Проблеми статистичного оцінювання бідності. Поняття межі бідності, її різновиди. Статистичні показники оцінки бідності. Рівень бідності, його поняття і розрахунок. Сукупний і середній дефіцит доходів бідного населення. Розрахунок і зміст коефіцієнту глибини бідності. Показники розшарування бідного населення. Причини побудови інтегрального показника рівня життя населення. Методика розрахунку Індексу людського розвитку. Підходи до удосконалення методики розрахунку Індексу людського розвитку.

Змістовний модуль 4. Соціальна статистика умов життя та соціального добробуту населення

Тема 10. Статистика доходів і витрат населення

Поняття доходів населення та їх роль у формуванні рівня життя. Класифікація доходів населення за джерелами формування та формами отримання. Грошові та негрошові доходи. Первинні та наявні доходи населення. Статистичні джерела інформації про доходи населення. Показники номінальних і реальних доходів. Методи оцінки купівельної спроможності доходів населення. Поняття витрат населення та їх структура. Споживчі та неспоживчі витрати. Обов'язкові платежі та заощадження населення. Статистичні показники структури та рівня витрат. Диференціація доходів і витрат населення.

Коефіцієнти нерівності доходів (криві Лоренца, коефіцієнт Джині, децильні та квінтільні коефіцієнти). Вплив доходів і витрат на якість життя населення.

Тема 11. Статистика соціального захисту населення

Поняття соціального захисту населення та його роль у соціально-економічному розвитку суспільства. Основні форми та напрями соціального захисту населення. Державне соціальне страхування та соціальна допомога. Пенсійне забезпечення населення: види пенсій та джерела їх фінансування. Статистика допомог і соціальних трансфертів. Показники охоплення населення системою соціального захисту. Соціальні стандарти та соціальні гарантії населення. Статистична оцінка рівня та ефективності соціального захисту. Показники бідності та соціальної вразливості населення. Аналіз адресності та результативності програм соціальної підтримки.

Тема 12. Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення

Поняття житлових умов населення та їх значення для якості життя. Житловий фонд: склад, структура та форми власності. Забезпеченість населення житлом. Показники житлових умов домогосподарств. Характеристика благоустрою житла. Статистичні показники щільності проживання та житлової забезпеченості. Поняття побутового обслуговування населення та його види. Статистика розвитку мережі побутових послуг. Показники доступності та якості побутового обслуговування. Територіальні відмінності житлових умов і побутового обслуговування населення.

Тема 13. Статистика охорони здоров'я, освіти та культурно-дозвілєвої сфери населення

Поняття та склад соціальної інфраструктури суспільства. Статистика охорони здоров'я населення: мережа закладів, кадрове забезпечення, рівень медичного обслуговування. Показники захворюваності, смертності та очікуваної тривалості життя. Статистика освіти: рівні освіти, контингенти здобувачів освіти, освітня інфраструктура. Показники освітнього рівня населення. Статистика культури, мистецтва та відпочинку населення. Характеристика мережі закладів культури та дозвілля. Показники доступності культурних і дозвілєвих послуг. Роль соціальної інфраструктури у формуванні якості життя населення.

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1	Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	3	3	4	4
2	Відвідування практичних занять	1	3	3	4	4	3	3	4	4
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	4	20	3	15	4	20
4	Робота на практичних заняттях	10	3	30	4	40	3	30	4	40
5	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				76		93		76		93
Залік			-							
Максимальна кількість балів:							338			
Розрахунок коефіцієнта:							$338 / 100 = 3,38$			

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Методологічні засади демографії та статистика чисельності й складу населення			
1	Предмет, об'єкт і завдання демографії та статистичне спостереження населення	4	5
2	Чисельність і структура населення	8	10 (2X5)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Статистика процесів відтворення населення			
3	Шлюбність і розлучуваність	4	5
4	Народжуваність і плідність	4	5
5	Смертність і тривалість життя населення	4	5
6	Режим відтворення населення	4	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Соціальна статистика: методологія та підходи до комплексного виміру суспільства			
7	Методологічні засади соціальної статистики	4	5
8	Суспільство як об'єкт соціальної статистики	4	5
9	Статистика рівня та якості життя населення	4	5
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Методологічні засади соціальної статистики			
10	Статистика доходів та витрат населення	4	5
11	Статистика соціального захисту населення	4	5
12	Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення	4	5
13	Статистика охорони здоров'я, освіти та культурно-дозвілдової сфери населення	4	5
Разом		56	70

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля з дисципліни. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни на конкретному етапі її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Теми дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1, 2 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 3, 4, 5, 6 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 7, 8, 9 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 10, 11, 12, 13 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
A	100-90
B	82-89
C	75-81
D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Модулі	Змістовний модуль I	Змістовний модуль II	Змістовний модуль III	Змістовний модуль IV
Назва модуля	Методологічні засади демографії та статистика чисельності й складу населення (76 балів)	Статистика процесів відтворення населення (93 бали)	Соціальна статистика: методологія та підходи до комплексного виміру суспільства (76 балів)	Соціальна статистика умов життя та соціального добробуту населення (93 бали)
Теми лекцій	Тема 1 (1 б) Тема 2 (2 б)	Тема 3 (1 б) Тема 4 (1 б) Тема 5 (1 б) Тема 6 (1 б)	Тема 7 (1 б) Тема 8 (1 б) Тема 9 (1 б)	Тема 10 (1 б) Тема 11 (1 б) Тема 12 (1 б) Тема 13 (1 б)
Теми практичних занять	Тема 1 (11 б) Тема 2 (22 б)	Тема 3 (11 б) Тема 4 (11 б) Тема 5 (11 б) Тема 6 (11 б)	Тема 7 (11 б) Тема 8 (11 б) Тема 9 (11 б)	Тема 10 (11 б) Тема 11 (11 б) Тема 12 (11 б) Тема 13 (11 б)
Самостійна робота	15 балів	20 балів	15 балів	20 балів
Поточний контроль	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів
Максимальна кількість балів:	338			
Розрахунок коефіцієнта:	$338 / 100 = 3,38$			

Рекомендовані джерела Основна (базова)

1. Економічна статистика [Текст]: навч. посіб. / [В.М. Соболев та ін.; за ред. В.М. Соболева]; Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. 386 с.
2. Голованова М.А. Демографія [Текст]: навч. посіб. / М.А. Голованова, З.В. Каменєва; Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т". Харків: ХАІ, 2020. 103 с.
3. Населення України. Демографічні тенденції в Україні у 2002-2019 рр.: кол. моногр. / за ред. О.М. Гладуна; НАН України, Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи. Київ, 2020. 174 с.
4. Біль М.М. Просторова мобільність населення: теорія, методологія, практика [Текст]: монографія / Мар'яна Біль. Львів: ПАІС, 2018. 391 с.
5. Підгорний А.З., Самотосенкова О.В., Ольвінська Ю.О., Вітковська К.В. Соціально-демографічна статистика: Підручник за заг. ред. канд. екон. наук, професора А.З. Підгорного. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2016. 424 с.
6. Пилипченко Т.М. Населення України та світу. Диференційовані завдання: навч.-метод. посіб. Харків: Основа, 2018. 77 с.
7. Соціальна і демографічна статистика: навчальний посібник. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; укладач: Бовкун О.А. Умань: Візаві, 2019. 160 с.
8. Статистика. Конспект лекцій: навч. посіб. Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Екон. ф-т, Каф. упр. персоналом та економіки праці; О.В. Рарок [уклад.]. Кам'янець-Подільський: Сисин Я.І., 2017. 201 с.
9. Шаповал А.П. Демографічний стан сучасного українського суспільства: соціологічно-філософський дискурс [Текст]: [монографія] / А.П. Шаповал. – Київ: Логос, 2017. – 233 с.
10. Ядловська О.С. Демографія та міграційні процеси в міжнародних відносинах: методичні рекомендації до семінарських та практичних занять для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності «Міжнародні відносини». Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ. 2025. 90 с.

Додаткова література:

1. Пальян З.О. Демографія: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2014. 222 с.
2. Варга Н.І. Інституціоналізація соціальних практик неформальної зайнятості населення в транзитивному суспільстві: монографія. ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т". Ужгород: РІК-У, 2020. 287 с.
3. Гладун О.М. Нариси з демографічної історії України ХХ століття: Монографія. НАН України, Ін-т демограф. та соціальн. дослідж. ім. М.В. Птухи. Київ, 2018. 224 с.
4. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт з навчальної дисципліни "Соціальна і демографічна статистика" (демографічна статистика): для студ. напряму підготов. "Прикладна статистика" всіх форм навчання. Харк. нац. екон. ун-т; уклад. І.В. Аксьонова, В.О. Шаповалова. Х.: ХНЕУ, 2010. 52 с.
5. Деркач С.С. Демографічні процеси населення Київщини в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття [Текст]: монографія. Київ. міжнар. ун-т, Ін-т міжнар. відносин, Каф. міжнар. туризму. Київ: КиМУ, 2017. 278 с.
6. Економічна статистика: навч. посіб. В.М. Соболев та ін.; за ред. В.М. Соболева. Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. 386 с.
7. Курило І.О. Населення України : нариси про демографічний стан країни у перше тридцятиріччя незалежності : монографія / І.О. Курило, Аксьонова С.Ю., Гаврилук О.К. та ін. Київ: Наукова думка, 2023. 168 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://idss.org.ua/arhiv/Naseleण्या.pdf>

8. Лібанова Е.М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу. Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М.В. Птухи. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2020. 456 с.
9. Людський розвиток в Україні. Пріоритети національної політики мінімізації асиметрії українського ринку праці / кер. авт. кол. О.І. Цимбал; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. Київ: Академперіодика, 2021. 210 с.
10. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія. Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ: НІСД, 2018. 471 с.
11. Овдін О.В. Державне управління демографічними процесами: монографія. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 311 с.
12. Пилипченко Т.М. Населення України та світу. Диференційовані завдання: навч.-метод. посіб. Харків: Основа, 2018. 77 с.
13. Покляцький С.А. Умови життя населення великих міст України: суспільно-географічне дослідження: монографія. Київ: Наукова думка, 2016. 180 с.
14. Слюсар Л.І Шлюб в Україні у демографічному вимірі: історія і сучасність. НАН України, Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи. Київ, 2021. 180 с.
15. Трансформація суспільства: регулювання соціально-економічних відносин та міграції населення: монографія / Т.В. Калінеску, О.О. Зеленко, Д.О. Ніконова; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. 239 с.
16. Черенько Л.М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія / Л.М. Черенько. К.: Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2021. 412 с.
17. Черенько Л.М. Якість життя населення України та перші наслідки війни: монографія / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С. та ін. Київ: Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи, 2023. 191 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://idss.org.ua/arhiv/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8Cpdf
18. Цвігун І.А. Демографічна безпека України та напрями її регулювання: монографія. Поділ. держ. аграр.-техн. ун-т. Кам'янець-Подільський: Зволейко Д.Г. [вид.], 2013. 399 с.

Інформаційні джерела:

1. Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи НАН України – <https://www.demography.org.ua/>
2. Державна служба статистики України – <https://stat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. – <https://library.nung.edu.ua/>